

PRIPOMIENKA ČIAS MINULÝCH

foto TV Močenok

Španielsky príbeh o zvodcovi žien a mamonárskom darebákovi Donovi Juanovi sa stal vďačnou predlohou na inscenovanie činohrným, tanečným, ale aj bábkovým tvorcom už celé storočia. Dôvod je prostý – hra patrí do kmeňového repertoáru každej divadelnej éry vďaka jasne určujúcej hranici medzi dobrom a zlom, cnosťou a lakomstvom, obetavosťou a vypočítavosťou. Na Slovensku hrávali kočovní bábkari hru pod názvom „Don Šajn alebo Márnotratný syn“ a v tejto verzii ju pre festivalových divákov zahral aj Ivan Gontko so svojim divadlom Tyjatr. Na ploche približne jednej hodinky bábkari detskému divákovi predstavil klasickú dramatickú zápletku – Udatný Don Filip otvorí „šrank svoj rytiersky“ a začne sa dvoriť bratovej milej, Doni Karolíne. Ak by mal Filip

submisívneho a introvertného brata, zrejme by nedošlo k vážnym škodám na cti. Jeho súrodenec je však podľa Don Šajn, s ktorým si neradno zahrávať. Spolu s verným a pritom rovnako ľstivým sluhom Gašparkom rozohrá sieť intríg, ktoré ho však nakoniec uvrhnú do samotného pekla.

Gontko sa pri všetkej poctivosti snaží pridržať pôvodných ľudových konvencií a nástrojov bábkarov-

foto TV Močenok

pradedov. Jeho mobilná kočovná maringotka, drevené marionety či dokonca hudba hraná na dnes už vzácny verklík, sú dôkazom úprimnej vášne a radosti z tvorby. Ak sa však na príbeh pozrieme dramaturgicky, archetyp zvodcu, jeho vzbury proti božskému a svetskému poriadku, jeho neskorá ľútosť, potom zatratenie, neprechádza výraznejšou interpretáciou, ktorá by jasnejšie namotala svoje nite so súčasnou spoločnosťou. Táto postava pritom prešla aj do iných národných literatúr a dnes si vieme vyberať z plejády aj pomerne odlišných charakteristík (Corneille, Molière, Schiller, Byron, Shaw, Puškin, Mozart, Camus, Kierkegaard). Gontko sa však rozhodol pre tú najznámejšiu verziu, aby

FESTIVALOVÝ SPRAVODAJCA

XXIX. ročník Celonárodného festivalu
kresťanského divadla Gorazdov Močenok
25. júl - 01. august 2021

č.3

Vydáva: obec Močenok ©2021

•Redakcia:
•Bc. Peter Šuvada
•MgA. Jakub Molnár
•Michal Rábek

•Grafická úprava: Bc. Peter Šuvada

•Tlač: Gabriel Bleho - PC-Technik

•Náklad: 150 ks

•v elektronickej podobe dostupné na:
•www.krediv.sk

•Všetky práva vyhradené

predovšetkým pripomenul štýl kočovného divadla. Je však otázne, či sa aj témy hry v dostatočnej intenzite a zrozumiteľnosti prihovárajú k dnešným deťom. Najkomickejší a zároveň publiku najbližší je Gašparko, ktorému bábkar aktualizoval jazyk, pridal niekoľko podtextov i nových replík. Počujeme slová ako „honorár“, „autorské tringelty“, dokonca sme svedkami úsmevného dialógu medzi Donom Šajnom a jeho sluhom, ktorý uvidí chodiaceho kostlivca:

Gašpar: „Jaj, tam je jeden taký suchár vysušený!“

Don Šajn: „To bude isto umelec.“

Podobných asociácií s dnešným stavom kultúry (alebo spoločenskými problémami) však už viac nenájdeme. Aj napriek interpretačnému deficitu je však Don Šajn remeselne precíznym divadlom, ktoré uchováva a pripomína stáročia rozmanitej a jedinečnej bábkovej kultúry.

Jakub Molnár

BEZ POZNANIA MINULOSTI NESPOZNÁTE SÚČASNOSŤ

Po doznievaní melódie z verkleku z predstavenia Don Šajn sme si odchytili jeho pôvodcu, bábkara, dramaturga a zakladateľa projektu Tyjátr – Ivana Gontka. Rozprávali sme sa s ním o jeho vnímaní ľudových tradícií i o vzácnom hudobnom nástroji, flašinete.

Divadlo Tyjátr je v mnohom venované tradícii slovenských ľudových bábkarov. V čom vidíte najväčší význam tejto stáročnej kultúry pre súčasnosť?

Stretávam sa s výhradou, že tradičná bábkové divadlo v esenciálnej podobe, ako ho hrávam, je nemoderné, prekonané a že dnes sú už nové, aj virtuálne spôsoby tvorby scénografie, postáv a podobne. Vždy na to odpovedám lapidárnym príkladom: ak idete na výlet do Paríža, nejdete predsa iba do múzea moderného umenia. Zvyčajne začnete v suteréne Louvru, kde majú tie najstaršie kúsky, pretože bez poznania minulosti nespoznáte súčasnosť. Zároveň sa snažím svojou tvorbou ukazovať fakt, že hoci boli tradičné bábkové divadlá chudobné na technické vymoženosti, zobrazovali veľké príbehy s étosom a morálnym posolstvom.

foto TV Močenok

Inscenácia Don Šajn je o boji dobra so zlom, ale aj o potrebe pokory. Dokáže tradičná bábkarská tvorba hľadať inšpiráciu zo súčasnej spoločnosti alebo by sa dnešná spoločnosť mala poučiť z minulosti?

Myslím, že sa to ovplyvňuje navzájom a že ten dialektizmus je tu stále. Tradičné príbehy možno ukazujú akési stereotypy vzorcov správania, ktoré by mali byť všeplatné. Zobrazujú ideálny svet, kde by malo byť zlo potrestané. Všetci si predsa myslíme, že by sme mali žiť podľa nejakých pravidiel, či už je to Desatoro alebo kánon, ktorý rešpektuje osobnosť iných ľudí. Modelov je viacero, no všetky majú vekmi overený rovnaký základ. Možno aj vďaka mojim predstaveniam majú ľudia možnosť sa nad tým zamyslieť.

Ako vnímate tendencie súčasnej bábkovej tvorby v širšom, aj medzinárodnom kontexte?

Z času na čas mám možnosť vidieť súčasné trendy, no nechávam to na divákov a ich preferencie a vkuse. Všetko, čo má svojich divákov, má zmysel. Je však dôležité aj nejaký vkus pestovať, čo je úloha nielen nás, tvorcov, ale aj spoločnosti a rodín.

Počas otvorenia výstavy kostýmov a drevorezby ste hrali na vzácnom hudobnom nástroji – flašinete. Prezradili by ste históriu tohto nástroja?

Mám doma niekoľko flašinetov a verklíkov. Na výstave som hral na flašinete s píšťalami, mechom a papierovou rolkou. Je síce nový, ale vyhotovený podľa pôvodnej, 150 rokov starej techniky. Podarilo sa mi ho kúpiť minulý rok medzi prvou a druhou vlnou pandémie. Budúci týždeň budem s ním mať v Česku štyri koncerty v kostoloch.

Nedávno vyšli v Divadelnom ústave Dejiny slovenskej dramatiky bábkového divadla s takmer 900 stranami! Znamená to, že máme bohatú bábkovú dramatickú spisbu? Ktoré pôvodné bábkové hry považujete za unikátne?

Tých hier je neúrekom, avšak až do 20. storočia sa u nás hrávali hry, ktoré boli prenesené z iných kultúr, prevažne z Čiech. Až vplyvom českých bábkarov po roku 1918 sa aj na Slovensku začali písať pôvodné hry. Je potrebné však hľadať tituly, ktoré preveril čas, pretože mnohé boli napísané v istom období, niekedy aj s ideologickým zafarbením. Mňa teší, že v tejto pomyselnéj „súťaži“ vyhrávajú texty ľudových kočovných bábkarov a že sa ani v dnešnej konkurencii nestrácajú.

Za rozhovor ďakuje Michal Rábek

HODNOTIACA SPRÁVA **VIANOCE NAŠEJ MAMY** **DIVADELNÉHO SÚBORU FAMÍLIA, CABAJ-ČÁPOR**

foto archív Matej Moško

Autor komédie Vianoce u našej mamy stavia humor vo svojej hre na dvoch pevných nohách – na smiešnych situáciách a na pointách vtipov, ktoré veľmi šikovne vložil do replík postáv. A funguje mu to. Diváci sa smejú v hľadisku a ja som sa nahlas smial s nimi – doma na gauči. Príbehom sa hra ponáša na rodinné konverzačné komédie – súrodenci s naštrbenými vzťahmi sa po rokoch stretnú v rodičovskom dome a na pozadí majetkových sporov za výdatnej pomoci prirozených manželiek a zvedavej susedy zabávajú divákov. Neustávajúca dávka šikovných slovných hračiek, smiešnej nedoslýchavosti a

zábavných generačných nedorozumení sa po čase mení na monotónny prúd, v ktorom sa jednotlivé pointy strácajú v záplave ďalších. Vtedy zakaždým čakám na spasenie v podobe retrospektívneho výstupu matky. Jej rozprávanie zvolňuje tempo, znižuje napätie a príjemne mieša nostalgiu, teplo domova a humor.

Matkine monológy sú najlepšie napísanými časťami hry. Tým, že z úplne iného uhla osvetľujú práve prebiehajúci spor medzi súrodencami, skokovo posúvajú dej hry. Zároveň sú napísané tak, že aj samy osebe oprotene od celého ostatného deja majú potenciál byť plnohodnotnou smutnosmiešnou monodrárou. Veľkú úlohu v tom hrá aj herečka Daniela Korgová, ktorá ich dokáže presne a bez akéhokoľvek prehrávania či neprirodzeného prednášania podať.

Aj ďalší herci dokážu udržať svoje postavy v medziach žánru. Režisér, autor a herec zároveň Ľuboš Benčík balansuje na hranici, za ktorou už marketéri nazývajú predstavenia bláznivými komédiami. Istá miera „tlačenia na pílu“ humoru je u oboch švagrín vlastne úplne v poriadku.

Ďalším výnimočným zjavom je Alena Kováčová v úlohe susedy Poklankovej – postava ako vystrihnutá zo série Slunce, seno... veľmi disciplinovane drží svoju postavu v rovine, keď ešte môže byť zvedavá suseda zábavnou – nepitvorí sa, nenadužíva prízvuk, nekradne si zbytočne herecký priestor tam, kde majú vyniknúť iní herci.

Bavil som sa. Nejakú výhradu však predsa len mám. Jedna je k časťam, keď herci nehrajú, respektíve by hrať nemali. Počas monológov matky sa spočiatku hercom darilo ustúpiť do úzadia a v zmrazenej situácii nerušiť to, čo bolo práve dôležitejšie. Približne od polovice hry sa však zmrznuté situácie začali rozpadávať a smiech mlčiacich hercov často dokonca prehlušoval repliky matky. Predpokladám však, že záznam, ktorý som videl, nebol z najvydarenejšieho predstavenia.

K druhej výhrade ma navigovala moja manželka. „A potom, ako odišli švagriné, všetci žili šťastne, až kým...“ Situácia v dome naozaj k takémuto záveru spela. Čím jednak vôbec nebola prekvapivá, a teda ani veľmi zábavná, a jednak je takéto rozuzlenie na môj vkus príliš veľkým kliše. Po komédii plnej smiešnych nápadov a krásnych vyznaní matky a matke mi pripadá takéto riešenie ako nešikovne hodený klát pod nohy oboch nohám, na ktorých inscenácia stojí.

Mgr. art. Matej Moško, PhD.

foto archív DS Família, Cabaj-Čápor

HODNOTIACA SPRÁVA

PRESELÁNSKA KOMÉDIA O BOHÁČOVI A LAZÁROVI

DIVADELNÉHO SÚBORU RONDO Z PRESELIAN

DS Rondo z Preselian vznikol roku 1996 a za toto štvrtstoročné obdobie dokázal vytvoriť niekoľko významných divadelných a umeleckých počinov – okrem iného bol už ocenený na festivale Gorazdov Močenok (GM), spolupodielal sa na tvorbe troch televíznych

filmov s duchovnou tematikou (jeden vznikol v koprodukcii s TV Lux) a spolupracoval aj s takými hereckými osobnosťami, ako sú herci Jozef Dóczy či Milan Ondřík, alebo Zuzana Moravcová. Tieto úspechy by iste zostali bokom, keby išlo o priemerný súbor,

foto archív Rondo Preselany

no ako vidno aj z inscenácie, ktorou sa zúčastňujú v tomto roku na súťažnej časti festivalu GM, ide o súbor nadpriemerne umelecky a herecky disponovaný.

Inscenácia Preselánska komédia o Boháčovi a Lazárovi vznikla na pôdoryse jednej z najstarších slovenských divadelných hier – renesančnej komédie Pavla Kyrmezera Komédia česká o bohatci a Lazarovi. Ako je známe z dejín slovenského divadla, práve táto hra uvedená roku 1964 Divadelným štúdiom VŠMU v Bratislave pod režijným vedením Milana Sládka a s hudbou Svetozára Stračinu zaznamenala nevídané úspechy na zahraničných divadelných festivaloch a vystúpeniach. Bolo to istým potvrdením, že napriekvtedyštyristoročnémuvekumávsebe výrazný dramatický potenciál. Preseliánski divadelníci túto tézu potvrdzujú: neuberajúc sa líniou štylizovanejartificiálnosti ani líniou snahy o historizujúcu dokumentárnosť, ale opierajúc sa o výrazové prostriedky, ktoré

korešpondujú s dnešným životným svetom tvorcov a divákov, vytvárajú silný sugestívny divadelný tvar.

Táto inscenácia nemá v sebe pietu opatrnej úcty, ako sa často správame k našej divadelnej klasike; nesnaží sa ani o rekonštrukciu, ale ani o modernistické parodovanie a otočenie vecí „z nôh na hlavu“. Namiesto toho nám inscenátori (v prvom rade režisér Igor Pargáč, ktorý si našiel vynikajúcich spolupracovníkov vo výtvarníčke Kataríne Šiškovovej a hudobníkovi Mariánovi Stolárovi) ponúkajú plnokrvnú, sugestívnu a zaujímavú scénickú, ale aj filozofickú výpoveď o našej dobe, o našom vzťahu k minulosti, ku kultúrnej tradícii, o našom vzťahu k náboženstvu, o viere a našej ceste za hodnotovými istotami pluralitného sveta.

Inscenácia ani v jednom okamihu nielenže neopúšťa pôdorys svojej renesančnej predlohy, ale narába prostriedkami, aké sú typické pre tento žáner a obdobie: v zmesi vznešeného a tragického s komickým a groteskným, sakrálneho s profánnym atď., poskytuje istú oporu v referenciách na pôvodný text. Jazyk Kyrmezerovej hry prispôbený preseliánskemu nárečiu nie je nič iné, ako robil samotný slovenský humanista: v dobových reáliách nachádzal podnety na sugestívny prehovor o biblickej moralite.

Čo je však omnoho zásadnejšie ako prispôbenie jazyka lokálnemu koloritu, je obraznosť založená na striedaní metaforických a metonymických základov, ktoré dokážu osloviť súčasného diváka. A tu znova inscenátori zostávajú verní autorovi a predlohe: svet okolo

nás nám poskytuje dostatok silných a presvedčivých obrazov, podnetov a inotajov – na základe ktorých sme schopní hovoriť o istých podobenstvách, parabolách –, znakoch, za ktorými sme nútení hľadať pravdu o sebe a svete okolo nás.

Tieto dramatické situácie, za ktorými spravidla stojí režisér, boli veľmi precízne rozohrávané polohami, ktoré do inscenácie prinášala výtvarná a hudobná zložka. Výtvarníčka v precíznej skratke dokázala apostrofovať, často aj presiahnuť viacvrstvový znakový level, ktorý ponúkal režisér; hudobná zložka zasa dokázala formovať líniu, ktorá sugestívne zneisťovala štýlovú recepciu a výrazne ju posúvala k svojmu východisku, určenému v renesančnej predlohe: miešaniu vysokého a nízkeho – takého typického pre základné žánre staršieho kresťanského divadla: mystériá, mirakuly a morality.

Všetky tieto zložky by iste zostali na polceste, keby súbor Rondo nedisponoval vynikajúcou hereckou zložkou: málokedy dokážeme na slovenských ochotníckych javiskách vidieť tak herecky zdatný súbor, a to napriek širokému vekovému spektru – od detí po hercov v zrelom veku –, ako je prípad tohto súboru. Bola radosť hovieť si v hereckých kreáciách týchto hercov, ktorí s veľkou dávkou expresie, zmyslu pre skratku od tragédie po grotesku dokázali vytvoriť okamihy, keď sa divák napriek obmedzeniu v podobe záznamu naplno dokázal oddať ich umeniu a majstrovstvu.

Preselianska inscenácia Preselánska komédia o Boháčovi a Lazárovi je na jednej strane príkladom, ako s tvorivým nasadením pristupovať k našim klasickým textom, hľadať v nich tvorivý potenciál a nachádzať súčasné výrazové prostriedky, ktoré korešpondujú s aktuálnou pocitovosťou dnešného diváka; na druhej strane je táto inscenácia príkladom toho, ako umelecké dielo môže podnieť naše úvahy o aktuálnom stave nášho duchovna, jeho mieste v živote človeka, perspektívach a víziách.

A keď takéto výsledky konštatujeme pri jednom dedinskom divadelnom súbore, nemôžeme si nepoložiť otázku, či to nie je viac ako dosť.

foto Michal Lašut

doc. PhDr. Michal Babiak, CSc.

HODNOTIACA SPRÁVA

BOŽSKÉ SRDCE JEŽIŠOVO DIVADELNÉHO SÚBORU DOM SV. JURAJA ZO STAREJ HALIČE

Ako sa dozvedáme z prihlášky, ktorú zaslali divadelníci zo Starej Haliče na tohtoročný festival Gorazdov Močenok (GM), tento divadelný súbor vznikol „pri príležitosti vysvätenia lekárskej ambulancie v areáli zariadenia pre seniorov DSJ Stará Halič ako slávnostný program na podnet klienta pána farára Karola Pindáka“. Mgr. Karol Pindák

sa v súvislosti s touto inscenáciou objavuje ako autor textovej predlohy, autor úpravy, dramaturg, režisér a dramaturg. Ako vidíme, ide o situáciu, ktorá nie je neznáma v našom kultúrnom, občas aj divadelnom, ale najmä duchovnom živote, keď sa pán farár rozhodne pri istej príležitosti pripraviť divadelné predstavenie. Je to rozhodnutie v širšom kontexte chválitebné a je potrebné hneď na začiatku ho oceniť: aj takýmito akciami sa rozširuje prostredie duchovnej a ochotníckej kultúrnej a umeleckej aktivity, aj takýmito podujatiami sa vstupuje mladým ľuďom záujem o kultúru a umenie a aj na základe práve takýchto podujatí a takýchto odvážnych rozhodnutí pánov farárov vzniká prostredie, z ktorého má šancu zrodiť sa nový umelec, divadelníka nevynímajúc: dramatik, režisér, herec.

Ak však chceme takúto formu divadelnej činnosti podporiť, ak ju chceme skvalitniť a dať jej priestor na rast, musíme otvorene povedať aj o niektorých zásadných veciach, ktorými by sa takéto aktivity mali ďalej rozvíjať. Je jasné, že pán farár Mgr. Pindák pri tvorbe tejto inscenácie vychádzal z vlastných skúseností, ktoré sa neopierali o bohatšiu divadelnú skúsenosť – a keď

foto archív DS Dom sv. Juraja

hovoríme „divadelná skúsenosť“ máme na mysli tú, ktorá by bola podložená divadelným školením. Preto aj v uvedenej inscenácii zásadným spôsobom chýbajú elementárne prvky podieľajúce sa na výstavbe divadelnej inscenácie, akými sú dramatický text, dramaturgicko-režijná koncepcia, práca s hercom, divadelný priestor, scéna, dramatické situácie, výstavba dramatického konfliktu, práca s hudobnou zložkou atď. Toto sú prvky, na ktoré sme si zvykli už aj pri ochotníckych inscenáciách a ktoré sa stali neodmysliteľným základom, na ktorý inscenátori dokážu nastoliť otázku idey, odkazu, zámeru inscenovania atď. V opačnom prípade všetko úsilie a všetka snaha zostávajú na úrovni deklamovaného textu a názornej didaktickej vieroučnej pomôcky.

Preto chceme navrhnúť aj tomuto divadelnému súboru, aby vo svojom divadelnom zanítení pokračoval; sme si vedomí, že je tu rad limitujúcich faktorov, od nevelkého prostredia po častú nechuť miestnych občanov angažovať sa v prospech divadla atď. No na druhej strane, keď už takáto vôľa u istej časti občanov – a čo je dôležité aj mladých ľudí – je, snažme sa ju využiť a posunúť na remeselne (divadelne) vyššiu úroveň. Dávno prebiehajú najrozličnejšie školenia pre divadelných ochotníkov, ktorí majú záujem robiť vo svojom prostredí divadlo: aj na GM každoročne prebiehajú takéto školenia (divadelné dielne) a prinášajú vynikajúce ovocie: poučení konkrétnym školením, často zameraným na základné záležitosti od výberu, respektíve napísania dramatického textu, až po réžiu a hereckú prácu, ktorú zabezpečujú osvedčení divadelní odborníci – ochotnícki divadelní nadšenci si odnášajú do svojho prostredia vzácne poznatky, ktorými na čoraz vyššej a vyššej úrovni prinášajú nové plody v podobe divadelných inscenácií.

Preto chcem apelovať aj na tento súbor: využite príležitosti a ponuku, ktorú vám poskytujú školiace pracoviská, ale aj jednotlivé festivaly, akým je aj GM, a osvojte si

základy divadelnej práce. Na týchto divadelných dielňach sa naučíte základom divadelnej tvorby, aby ste svoje inscenácie mohli pozdvihnúť na vyššiu umeleckú (divadelnú) úroveň. V spojení zápalu, ktorý je vo vás, vedenia duchovnou starostlivosťou pána farára, a poučenia divadelnými odborníkmi, ktorí vás naučia, ako sa divadlo robí, dosiahnete vytúžený cieľ: kvalitnú divadelnú inscenáciu.

doc. PhDr. Michal Babiak, CSc.

ODOVZDANIE FESTIVALOVÉHO POSOLSTVA

Ako každoročne, tak aj počas tohoročného festivalu Gorazdov Močenok 2021 sa konala púť na Nitriansky hrad s odovzdaním festivalového posolstva diecéznemu biskupovi Mons. Viliamovi Judákovi. Na priebeh púte sme sa opýtali pána dekana Petra Michalova.

foto TV Močenok

Včera sa konala pešia púť na Nitriansky hrad s odovzdaním festivalového posolstva. Aj tento rok bol vzhľadom na situáciu hojný počet pútnikov. Ako púť prebiehala?

Púť chvalabohu prebiehala dobre, aj keď bolo trošku teplejšie ako sme si mysleli, že bude, ale však keď nám pán Boh dal trochu viac tepla, tak nám dal aj trochu viac sily. Chvalabohu sme prišli, odovzdali sme posolstvo a myslím si, že púť dopadla dobre aj preto, lebo človek si počas nej mohol nájsť trochu čas pre seba, pre modlitbu, ale aj pre rozhovor s ľuďmi a vlastnú psycho-hygienu.

Vieme, že tesne pred tým, ako pútnici vyrazili, sa trasa kvôli nepriechodnosti zmenila a obchádzkou sa predĺžila o 2km. Zvládla to pútnická výprava aj napriek tejto zmene?

Aj napriek zmene to pútnici zvládli úplne bravúrne. Hoci bolo teplejšie, ako som už povedal, myslím si, že kto chce putovať, tak si uvedomuje, že nie je dôležité koľko zájde, ale či má odhodlané srdce. Myslím si, že každý, kto na tej púti bol, to za niečo obetoval,

takže aj tie kilometre naviac sa dali zvládnuť úplne pokojne.

foto TV Močenok

V čom vlastne spočíva festivalové posolstvo?

Posolstvo spočíva v tom, že sa pánovi biskupovi oznamuje začiatok ďalšieho ročníka festivalu Gorazdov Močenok, na ktorý ho aj vždy pozývame. Vždy je to také pekné, keďže bazilika v Nitre je v podstate matkou všetkých chrámov a my tam prichádzame z Močenku po ceste, ktorou išli aj solúnski bratia.

Pán kanonik Pawel Kubani bol na večernej sv. omši hlavným celebrantom. Čo Vás, ako liturgickú komisiu oslovilo na výber práve tohto duchovného otca?

Ako bolo aj v jeho homílii spomenuté, bola to hlavne tá blízkosť Krakova s Nitrou. Keď sme uvažovali, koho osloviť, napadlo mi využiť to, že v Krakove je kňaz, ktorý hovorí aj po slovensky, má veľký vzťah k Nitre a mal veľmi osobný vzťah aj k pánu kardinálovi. Napadlo mi ho pri tejto príležitosti osloviť, aby nám priblížil tú vzájomnosť medzi Nitrou a Krakovom.

Za rozhovor ďakuje Michal Rábek

SV. OMŠU VO ŠTVRTOK CELEBROVAL **VDP. TOMÁŠ PAVLÍK**

Vdp. Tomáš Pavlík je prefektom v kňazskom seminári sv. Gorazda v Nitre. Močenčanom je známy z jeho pôsobenia v našej farnosti ako diakon a rád sa do Močenku vracia.

V Močenku ste kedysi pôsobili ako diakon. Aké boli Vaše pocity, keď ste sa sem opäť mali vrátiť a opäť uvidieť známe tváre?

Každá farnosť je predovšetkým o vzťahoch a na prvom mieste je to vzťah k Pánu Bohu. Ale sú to aj vzťahy medzi ľuďmi navzájom, ktorí sa majú radi a ktorí sú tu jeden pre druhého a stretnúť opäť tie známe tváre je niečo, čo je veľmi príjemné. Vidieť tých ľudí, ktorí sa tešia, že ma opäť vidia, je veľmi pekná skúsenosť a pekné svedectvo toho, že ten rok bol požehnaný a že na mňa nezabudli. Som veľmi vďačný za každé jedno stretnutie a za každé jedno priateľstvo. Už je to samozrejme niekoľko rokov, istá doba uplynula, takže nedá sa byť úplne s každým v nejakom intenzívnom kontakte. Som však vďačný za každú jednu takúto príležitosť, či už to bolo pred 1-2 rokmi, keď ma pán dekan zavolať na

hody alebo aj teraz počas slávnosti Gorazdovho Močenku. Vzťahy sú niečo, čo pretrváva v srdci. To, že nie sme fyzicky pri sebe neznamená, že sme na seba zabudli a že na seba nemyslíme. Takže to, čo si nosíme so sebou v srdci si nosíme všade so sebou a aj tí ľudia, ktorých som tu spoznal, vždy zostávajú v mojom srdci.

Sv. Gorazd je patrónom aj kňazského seminára v Nitre, kde ste študovali a kde ste aj prefektom. Ako vnímate spojitosť tohto svätca s týmto miestom a nakoľko sa darí zachovávať posolstvo sv. Gorazda?

Keď sa vrátil sv. Gorazd s jeho spoločníkmi z Ríma na Veľkú Moravu, to, čo bolo pre nich dôležité, bolo ohlasovanie Ježia Krista skrze Evanjelium v reči, ktorej rozumeli. A toto by si určite mali uvedomiť aj bohoslovci. Vziať si príklad zo života sv. Gorazda a ohlasovať radostnú zvesť. Ohlasovať ju tak, aby bola pochopiteľná pre ľudí a aby ľudia z nej mali radosť. Aby zo života toho bohoslovca a neskôr, keď bude vysvätený, bolo zo života toho kňaza poznať, že toto je kňaz, ktorý je nadchnutý Božím slovom a žije podľa neho. Že je to kňaz, ktorý porozumel Božiemu slovu, ktorý z neho čerpá radosť, inšpiruje sa Božím slovom. Snaží sa podľa neho žiť a potom to všetko šíri okolo seba. Sväté písmo by malo byť pre nás zrozumiteľné, malo by nám prinášať živého Ježiša. Nemalo by byť iba nejakou literou, ale hlasom Boha, ktorý k nám prehovára. A toto je to, v čom by si mali bohoslovci vziať príklad zo života sv. Gorazda: aby z našich životov bolo poznať, že sme porozumeli Božiemu slovu a že chceme toto živé Božie slovo rozdávať všade okolo seba.

Čo bolo inšpiráciou pre výber práve dnešnej vašej homílie na festivalovú sv. omšu?

foto TV Močenok

Inšpiráciou pre mňa bola zaiste dnešná liturgická spomienka, keďže dnes v cirkvi slávime spomienku sv. Marty. Sv. Otec František od tohto roka urobil liturgickú úpravu tejto spomienky tým, že k sv. Marte pridal aj jej súrodencov - Máriu a Lazára. Rozhodol som sa rozprávať o radosti. Radosti, ktorá vždy vyplývala zo vzájomného stretnutia, keď Ježiš rád prichádzal do domu Márie, Marty a Lazára, keďže to boli jeho priatelia.

Rád sa s nimi stretával a oni zase s ním. A o radosti podľa mňa dnes musíme nie len veľa rozprávať, ale aj ju šíriť do okolo seba.

Za rozhovor ďakuje Michal Rábek

Partneri festivalu Gorazdov Močenok 2021

*Realizované s podporou Nitrianskeho
samosprávneho kraja*

Biskupstvo Nitra

Sponzori festivalu

MARFIL s.r.o., Ján Šilák
Penzión Anup, Ivan Sklenár
Pekáreň Močenok

Rodina Horvátová, Rokošova, Močenok
Rodina Nováková, Nitrianska, Močenok
Komunita Kráľovnej pokoja, Močenok
Štefan Rábek, Ludovíta Štúra, Močenok
Zoltán Sklenár, Horná Kráľová